

thuismakers

Uitgave van Level

#01
2023

In 't diepe
**Opgroeien in
twee families**

DAGELIJKS RITUEEL
SAMEN MEDITEREN

GROOT INTERVIEW
SAMUEL VERMEULEN

ZEG 'NS EERLIJK
BLIJF JE BIJ MIJ?

inhoud

4. &Pleegouder

Op de boerderij

7. 't Schoolplein

Iedere avond bellen

10. Ulas' blik

Bewondering voor Jamilia

16. Mooie match

Ben jij de volgende match?

18. Informatief

ADHD - Waar of niet waar?

19. Column Cas

Praat erover

20. Bereikt

Samuel Vermeulen

26. Dat verdient een lintje

Nooit verwacht

28. Dubbel

Mooi en moeilijk

29. Column Lievette

Wankel evenwicht

30. Gezinspiratie

Leuke dingen voor het hele gezin

8. Ritueel

Iedere ochtend mediteren

6. Klaar voor de start

Zaterdag klimdag

11. In 't diepe

Opgroeien in twee families

Het beste van twee werelden

Schrijver, advocaat en ondernemer Samuel Vermeulen groeide op in twee contrastrijke werelden. 'Ik zou mijn ouders, die er echt een puinhoop van hebben gemaakt, volledig kunnen afserversen,' vertelt hij in deze Thuismakers. 'En ik zou mijn pleegouders' levensstijl volledig kunnen omarmen. Maar ik probeer *the best of both worlds* te vinden, van enerzijds een vrijzinnige, eigenwijze en anderzijds een georganiseerde, gestructureerde manier van leven.' Van twee werelden een eigen ongedeelde wereld creëren, dat lijkt Samuel aardig gelukt. Mogelijk hielp het dat zijn pleegouders nooit een slecht woord spraken over zijn ouders. Dat hij altijd contact hield met zijn moeder, ook als dat moeilijk was omdat zij in een psychiatrische inrichting zat. Of dat hij de memoires van zijn vader vond, zodat hij inzicht kreeg in de innerlijke demonen waar zijn vader mee worstelde.

Aan jou als pleegouder en aan ons als pleegzorgorganisatie de taak om pleegkinderen te helpen opgroeien in twee families. Soms letterlijk, als kinderen hun ouders bezoeken of er een deel van de week wonen. Soms in het hart, als er tijdelijk geen contact is. 'Dat kan moeilijk zijn,' vertelt programmamanager pleegzorg Ellen Schulze in het artikel 'Opgroeien in twee families'. 'Want je kan als pleegouder boos en verdrietig zijn over wat een kind thuis heeft meegemaakt. En dan moet je toch goed kunnen samenwerken met ouders.'

Opgroeien in twee families is een wankel evenwicht, schrijft pleegmoeder Lieve treffend. In deze Thuismakers vind je verhalen die het zoeken naar dat evenwicht in al zijn facetten toont. Die laten zien hoe mooi, hoe moeilijk, hoe ingewikkeld en hoe simpel pleegzorg kan zijn. Want dat is pleegzorg allemaal.

We wensen je een mooie zomer toe!

Conny Zeilstra

Coördinator pleegzorg & verblijf

24. Zeg 'ns eerlijk Madelon & Mel

colofon

5^e jaargang nummer 1, juli 2023,
ISSN: 2666-2876

Redactie

Martine Bruynooge (eindredactie),
Merel van Dorp, Anna Grebel, Hanni
Hosseinzadeh, Saskia Kuipers, Valery
Ormskerk, Annemieke Diekman,
Ilse van der Mierden (hoofd- en
eindredactie), Jennifer Tjon en Fa,
Conny Zeilstra (hoofdredactie).

Medewerking

Met medewerking van alle betrokken
pleegouders, pleegzorgwerkers en
andere collega's voor advies, raad
en daad.

Redactieadres

Levvel, Servicepunt Pleegzorg & Verblijf
Fred. Roeskestraat 73, 1076 EC Amsterdam
020 - 5400 440
thuismakers@levvel.nl

Fotografie

Jan Willem Kaldenbach, Carla Kogelman,
Maaike Koning en Nancy Siesling,

Thuismakers is een uitgave van Levvel
voor haar pleegouders en andere
geïnteresseerden en verschijnt 2x per
jaar. De artikelen, columns en rubrieken
vertegenwoordigen niet per se het
standpunt van Levvel. Evenmin kunnen
aan deze uitgave rechten worden
ontleend.

Overname artikelen

Overname van – delen uit – artikelen
is alleen mogelijk na voorafgaande
schriftelijke toestemming van de redactie.

Illustraties

Saskia Troccoli

Druk

de Toekomst, Hilversum

Oplage

1.800

📧 @levvelpleegzorg
📧 @levvel_pleegzorg

'De kinderen zijn dol op de dieren'

Tekst: Ilse van der Mierden **Fotografie:** Maaike Koning

Namen: Kees de Groot (64) en Klaries Schraal (58)

Beroep: bedrijfsleiders van een melkveehouderij

Pleegkind: vakantie- en weekendpleegzorg voor een jongen van 12 en een meisje van 13. Vijf zoons tussen de 21 en 30 jaar, twee van Kees en drie van Klaries

Kees was in een vorig leven timmerman en Klaries richtte etalages in van grote winkelketens. Sinds vier jaar runnen ze samen een melkveehouderij.

Klaries is wat later. Want de buurman belt net dat een van zijn schapen op zijn rug langs het spoor ligt. Klaries is er op een draffie naartoe om te kijken of hij nog leeft en zo ja, of het lukt om het dier om te draaien. Maar helaas. Hij is aangevreten door een vos en niet meer te redden. Welkom op de boerderij van Kees en Klaries.

Hoe kwamen jullie op de boerderij terecht?

Kees: 'Ik wilde als jonge jongen al boer worden, maar ik werd timmerman. Daarna ben ik als melker gaan werken, bij een boer met 550 koeien. Deze boer had een broer die stopte met zijn boerderij. Er kwam een andere boer in. Die zou ik drie dagen gaan helpen. Dat werden zes weken. Uiteindelijk werd ik de bedrijfsleider en ging ik hier wonen. Want die boer heeft nog vijf andere boerderijen, die woont hier niet.'

'Ik zoek geen knecht'

Klaries: 'Ik was etaleur en een echt meisje-meisje. Toen ik Kees leerde kennen verhuisde ik al snel naar de boerderij. Mijn familie stond vol verbazing te kijken. Maar de omgang met dieren vind ik heel leuk. Je werkt aan huis, het is een heel ander leven.'

Hoe ziet een dag op de boerderij eruit?

Kees: 'Ik begin rond zes uur 's ochtends. Eerst stel ik op de computer het voer samen en geef de

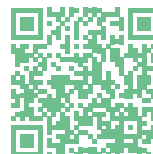
voerrobot de opdracht welke hoeveelheden en op welke tijden hij moet voeren. Een robot voert iedere keer een klein beetje, dat gaat 24 uur per dag door, zo blijven de koeien meer in beweging. Dan ga ik naar de koeien. Ik kijk welke tochtig (vruchtbaar, red.) zijn, die worden kunstmatig bevrucht in de separatuimte. Ik maak de melkrobots schoon, voer de kalfjes, kijk of ze klauwproblemen hebben. Zieke koeien behandelen we. De koeien worden door robots gemolken en de melk gaat naar de Beemster-kaasfabriek.

We werken zeven dagen per week. Het is een levensstijl waar je voor kiest. De dieren horen bij ons gezin. In al die jaren ben ik vier dagen vrij geweest, we gingen hotelhoppelen en fietsen in de kop van Noord-Holland. Dat is mijn eigen schuld hoor, ik vind het moeilijk om het aan een ander over te laten.'

Hoe vinden de kinderen het hier?

Kees: 'Het zijn stadse kinderen, dat merken we aan hoeveel ze op hun telefoon willen zitten. Maar hier zijn ze veel buiten. Ze kunnen zoveel herrie maken als ze willen, de eerste buurman zit 500 meter verderop. Onze pleegkinderen zijn allebei echte knuffelaars, ze zijn dol op onze twee honden en twee katten. We hebben hier naast de 170 koeien ook nog 5 knuffelschapen, 2 honden, 2 katten en 20 kippen rondlopen. Als de kinderen zin hebben om te helpen op de boerderij dan mag het, maar het hoeft niet. Ik zoek geen knecht.' ■

Wil je weten waarom Kees en Klaries pleegouder zijn geworden en hoe het er met twee pubers op de boerderij aan toegaat? Scan de QR-code!

klaar voor de start

Zaterdag klimdag

Martijn en Max zijn sportief en houden van een actief leven, Jaydens moeder zocht een pleeggezin dat dingen wilde ondernemen met haar zoon. Pleegvader Martijn: 'We wisten gelijk: dit is een 100% match.'

Tekst: Merel van Dorp

Fotografie: Maaïke Koning

Naam: Martijn Arts (27) en Max Prins (32)

Beroep: Martijn is softwareprogrammeur en Max is hospitality manager in een theater in Almere

Weekendpleegouders van: Jayden (8)

Hobby's: klimmen, lezen, programmeren

Martijn: 'We wisten gelijk: dit is een 100% match. Jaydens moeder heeft vanwege ziekte weinig energie en zocht mensen die om het weekend met haar zoon konden buitenspelen. Over de opvoeding zijn we het eens, Jayden is een lief jongetje en we zijn allemaal blij. De ideale situatie!

Natuurlijk zijn er ook mindere momenten. Het avondeten duurt bijvoorbeeld een uur, want Jayden is vaak afgeleid. Hij vindt het lastig om netjes te eten en rustig op z'n stoel te zitten. Op een bepaald moment dachten we: we moeten hem ook belonen, anders zijn we straks die strenge mensen waar hij om het weekend naartoe moet...

Uit enthousiasme bedachten we telkens iets bijzonders: naar het museum, het circus, de orchideeën-hoeve. Een keer hadden we zelfs

een ochtend- én middagactiviteit. Jayden kon niet eens meer genieten van de middag en bij het naar bed brengen gedroeg hij zich onmogelijk, zo overprikkeld was hij.

'Jayden is als weekendzoon onderdeel van ons leven'

Dus hebben de dagen nu meer structuur, waar ook gewone dingen in thuishoren, zoals naar de supermarkt wandelen, even zelf spelen met de Lego of een Donald Duckje lezen. We hebben geleerd dat we niet alles aan de kant hoeven te schuiven en nodigen dus weer af en toe vrienden uit als Jayden er is. Klimmen op zaterdagochtend is vaste prik. Dat vinden we alle drie leuk.

Eerst stond hij ons daar uitgebreid te knuffelen en te vertellen hoe lief hij ons vond, een beetje ongemakkelijk. We hebben afgesproken dat een high five geven ook genoeg is.

We hebben geen gezin, dus we doen alles voor het eerst. De eerste nacht sliepen we allebei nauwelijks: straks valt hij uit de hoogslaper of gaat hij rondspoken! Laatst zou ik Jayden voor de eerste keer alleen naar bed brengen en was ik opeens bang dat ik dat niet kon. Hoezo?!

Opeens eet je om zes uur, let je op bedtijden. Een ander leven. Ik vind het grappig hoe snel we de switch naar opvoeders maken en ben blij verrast dat we hetzelfde over opvoeden denken. Jayden is inmiddels niet meer 'het kindje op wie we mogen passen'; hij is als onze weekendzoon onderdeel van ons leven.' ■

Faciliteren en afspraken maken

'Elke situatie is uniek en leeftijd speelt een rol. Bij een vijftienjarige is vaak bellen geen probleem, maar bij jonge kinderen is het niet ideaal. (Video)bellen is lastig voor jonge kinderen, vooral in crisissituaties. Oudere kinderen praten wel, maar meestal kort. De band tussen pleegouder en ouder is hierbij ook belangrijk. Het is soms moeilijk het gesprek goed te leiden zonder de moeder te kwetsen.'

Marion (61), crisispleegmoeder

Wat wil het kind zelf?

'Laten we samen kijken wat jouw redenen zijn. Is het te zwaar voor jou of voor het kind? Waarom zou het kind het als belastend ervaren?'

Is het te intens, hebben zij een zwakke band of is het kind te jong? Wat wil het kind zelf? We moeten eerlijke antwoorden vinden in het belang van het kind, zodat we de ouder kunnen informeren over de beste frequentie. We gaan ervan uit dat de ouder ook het beste wil voor het kind en hopelijk begrip toont.'

Heleen (52), pleegzorgwerker

Elk kind en elke situatie is anders

'In gesprek gaan en het kind als uitgangspunt nemen, dat is de eerste stap. De uitkomst kan verschillen per situatie. Sommige pleegkinderen vinden dagelijks contact met de ouder prettig, terwijl anderen moeite hebben met grenzen stellen of in een loyaliteitsconflict komen. We kijken naar het kind in de huidige situatie, wetende dat de uitkomst in de toekomst kan veranderen.'

Nathalie (51), pleegzorgwerker

De moeder van mijn pleegkind wil iedere avond met haar dochter bellen. Ik vind dit te veel. Wat is het beste voor mijn pleegkind?

Aanpassen per plaatsing

'Het hangt van de plaatsing af. Bij crisisopvang heeft het kind rust en herstel nodig. Herhaalde confrontaties kunnen onrust veroorzaken. Bij vrijwillige plaatsing kan het handig zijn als de moeder of vader filmpjes stuurt of een slaapliedje zingt. Bij langdurige plaatsing is er vaak eerst contact op afspraak. Wordt de band tussen de ouder en het kind beter, dan wordt vaak ook het contact spontaner. Ze bellen elkaar dan zonder momenten af te spreken. Je kunt aan het kind zien of het er baat bij heeft.'

Mary (59), pleegmoeder

Less is sometimes more

'Kinderen vinden communiceren via de telefoon vaak lastig. Als je dagelijks belt, dan heb je waarschijnlijk kwalitatief minder goede gesprekken. Het zullen gesprekken zijn in de trant van; wat heb je gegeten vandaag of hoe was het op school? Ook is het voor kinderen vaak moeilijk aarden op de andere plek als ouders nog dagelijks zo'n prominente rol innemen.'

Naomi (50), pleegzorgwerker

Heb je ook een opvoedvraag?

Mail naar: thuismakers@level.nl

Mama heeft alles door

Met een moment van focus en rust, zo beginnen Sebastiàn (10) en Sunita (51) de schooldag. Samen mediterend op de bank.

Tekst: Anna Grebel Foto: Carla Kogelman

Als de wekker gaat, heeft Sebastiàn eerst wat tijd nodig om wakker te worden. 'Ik sta op als een zombie. Het liefst slaap ik verder. Slapen vind ik zo lekker!'

Maar op schooldagen moet hij er natuurlijk toch gewoon uit. Gauw douchen en aankleden. Dan ontbijten. Wat hij het lekkerst vindt? Een cracker of een witte casinoboterham met niks. Echt waar!

Tijdens de pandemie was het leven onvoorspelbaar. Wel thuisonderwijs, geen onderwijs, toch naar school, het veranderde telkens weer. Dat gaf onrust. Daarom besloot Sunita met haar neefje en tevens pleegzoon te gaan mediteren. Iedere schooldag. En dat doen ze nog steeds.

Zelf mediteert Sunita al sinds ze een klein meisje was. Elke dag 20 minuten. Dat werd haar met de paplepel ingegoten door haar Indiase vader en Molukse moeder. Ze is blij dat zij deze levenswijshouding aan haar doorgeven. Het geeft haar focus en innerlijke rust.

Dus, hup, na het ontbijt samen in kleermakerszit op de bank. Eerst een kaarsje aan, dan de ogen dicht en mediteren maar. In zeven minuten maken ze een hele reis. Vier tellen in, even vasthouden en weer uitademen. Een-voor-een gaan ze de chakra's af.

Mama heeft alles door. Ja, ook als Sebastiàn even naar de fotograaf gluurde. Snel doet hij beide ogen weer dicht. Soms vindt hij het mediteren saai. Maar gelukkig kan hij daarna een Duckie lezen, want dat is wat hij het allerliefste doet. En als het dan tijd is om te gaan, brengt papa hem naar school. ■

'Van haar kwetsbaarheid maakt ze iets moois'

Tekst: Anna Grebel

Fotografie: Maaïke Koning

Als filosofiestudent in Turkije streed pleegzorgwerker Ulas Atli (48) voor gelijke rechten. Hij werd daar zelfs opgepakt voor zijn politiek activisme. Op zijn 25° vluchtte hij naar Nederland. Ook als pleegzorgwerker blijft hij zich inzetten voor kwetsbare mensen. 'Ik bewonder haar doorzettingsvermogen.'

'Ik begeleid Jamilia (18) nu dertien jaar. Op haar negende wist ze al dat ze advocaat wilde worden. Zulke kinderdromen waaien soms over, maar niet bij haar. Ze is standvastig en ambitieus. In mei haalde ze haar havo-diploma, in september start ze met de opleiding HBO-Rechten. Na de propedeuse gaat ze door naar de universiteit.

een gezin waar huiselijk geweld, drank en drugs erbij hoorden. Op haar zevende kwam ze via crisis hulp in een pleeggezin. Natuurlijk heeft ze daarna ook moeilijke momenten meegemaakt. Maar die ervaringen motiveren haar nu om als advocaat kinderen, jongeren en ouders die met pleegzorg te maken krijgen, bij te staan. In onze gesprekken ging het vaak over de toekomst. Ik bewonder dat ze zoveel doorzettingsvermogen heeft. En dat ze al die jaren haar droom heeft vastgehouden.

De wens om pijnlijke ervaringen om te zetten in iets positiefs herken ik. Ik heb veel meegemaakt. Nu werk ik dagelijks met kinderen die uithuisgeplaatst zijn. Ook daar hoort pijn en verdriet bij. Juist daarom is het voor mij zo belangrijk om te genieten van mooie momenten en successen.

Zoals van Jamilia, die haar droom waarmaakt.

Nu ik zelf kind van mijn ouders én vader van mijn dochter ben, kan ik ook mijn eigen ervaringen inzetten. Ik reflecteer veel op mijn rol als opvoeder. Welke patronen geef je door aan je kind? In hoeverre kun je deze patronen doorbreken? Door zulke vragen te stellen, blijf ik mezelf persoonlijk en in mijn werk ontwikkelen.

Pleegzorgwerker is een mooi vak. Ik kom bij alle soorten mensen thuis. Mensen met verschillende religies en beroepen, van rijkaards tot mensen die net de eindjes aan elkaar kunnen knopen. Juist die diversiteit spreekt me aan.' ■

De naam Jamilia is vanwege privacy veranderd.

'Welke patronen geef je door aan je kind?'

Wat ik zo bewonder is dat ze van alle ellende die ze meemaakte haar kracht maakt. Van haar kwetsbaarheid maakt ze iets moois. Als jong kind leefde ze in

Opgroeien in twee families

Tekst: Ilse van der Mierden

Illustraties: Saskia Troccoli

Pleegkinderen groeien op in twee families. Dat gaat beter als die twee werelden met elkaar in verbinding staan. Als het kind loyaal mag zijn aan ouders en pleegouders. Goede samenwerking tussen pleegouders en ouders is daarbij essentieel, maar niet altijd makkelijk. Want bij alle partijen spelen verwachtingen, emoties en spanningen. Hoe zorgen we voor verbinding tussen deze twee werelden?

Ron Haazebroek (53) maakt lange dagen als automonteur. Als zijn vrouw Pauliena ernstig ziek wordt, lukt het hen niet goed om voor hun dochter Carmen (12) te zorgen. Zodra Ron om zeven uur 's ochtends de deur achter zich dichttrekt om naar de garage te gaan, gaat Carmen steeds vaker naar haar kamer in plaats van naar school. Het lukt Ron en zijn vrouw Pauliena niet meer om goed voor Carmen te zorgen. Er wordt pleegzorg voorgesteld, voor een gedeelte van de week. Ron ziet dat als een goede oplossing, maar Pauliena twijfelt. Totdat Levvel pleegouder Joyce Grootfaam (61) voorstelt. Pauliena reageert positief, ze heeft Joyce wel

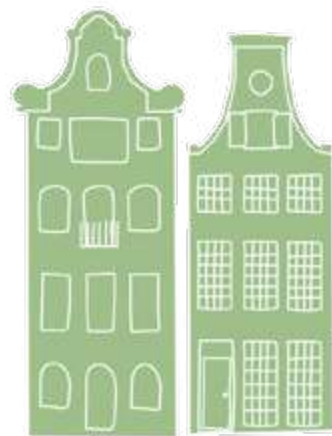
eens gezien in de kringloopwinkel waar ze werkte. Ze maken kennis via Zoom. Maar tot ieders grote verdriet overlijdt Pauliena voordat de pleegzorg officieel in gang gezet kan worden.

Joyce neemt een besluit. Ze gaat naar de crematie. Joyce: 'Ik zag de aanwezigen denken: wat doet deze zwarte vrouw hier? Maar ik dacht: als ik naar de crematie ga, dan kan ik Carmen laten zien dat ik betrokken ben. Ik bleef natuurlijk op de achtergrond. Gelukkig stapte er een begeleidster van Carmen op me af. Die zei 'Jij moet oma Joyce zijn. Pauliena heeft het over je gehad.' Twee weken later trekt Carmen bij

Joyce in. Vanaf dan woont ze doordeweeks bij Joyce en in het weekend bij haar vader. Dat is nu twee jaar geleden. Joyce: 'Op het dressoir in de woonkamer heb ik toen een foto van Pauliena gezet. En wat nou zo fijn was: omdat Carmen me bij de crematie had gezien, had ze het gevoel dat ik haar moeder kende en dat haar moeder het goed vond dat ze bij mij zou gaan wonen. Ik was dus heel blij dat ik gegaan was!'

Als iets belangrijk is om de twee werelden van een pleegkind met elkaar te verbinden, dan is het dat het kind het gevoel heeft dat de ouders het goed vinden dat hun kind

'Ouders zitten bij het kind altijd in het hoofd en in het hart'

bij pleegouders woont. Zo zorgde Joyce met haar komst naar de crematie voor een eerste verbinding tussen de twee families.

Schuine grap

Natuurlijk moesten Ron en Joyce in het begin wennen aan elkaar. Zo maakte Ron nog wel eens een schuine grap, waarop Joyce dan – met een lach, maar wel gemeend – zei: 'Dat doen we niet!' En Ron was in het begin best wat sceptisch. Joyce: 'Ik ben een Surinaamse vrouw. Hij dacht: hoe gaat ze mijn kind opvoeden? Ik snap dat wel.'

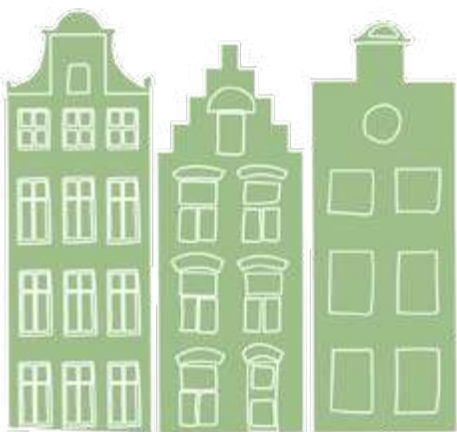
De sleutel tot hun succesvolle samenwerking is volgens Ron simpel. 'Goede communicatie staat op één. We bellen vaak om te bespreken hoe het met Carmen gaat. Tussendoor appen we veel. Zo zorgen we er ook voor dat we qua opvoeding groten-deels op één lijn zitten. Als die communicatie er niet is, of als die

slecht is, dan heb je twee compleet verschillende werelden. Dat gaat niet werken. Als hier de smartphone niet mag, omdat Carmen straf heeft, dan bij Joyce ook niet. Dan ziet Joyce Carmen binnenkomen met een telefoon waarmee ze niet op internet kan, en dan weet ze al hoe laat het is.'

Geen verwijten

In de praktijk zijn er natuurlijk ook verschillen. Zo liet Joyce er extra goed op dat Carmen zichzelf goed verzorgt. Ze zet haar iedere avond onder de douche en zorgt dat ze haar haren kamt en tanden poetst. Dat Ron daar minder aandacht voor had, of dat het hem meer moeite kostte, daarover maakt ze hem geen verwijten. Joyce: 'Als hij om zeven uur 's ochtends de deur uit gaat, dan kan hij niet zien wat er thuis gebeurt. We hebben op die manier alles vanaf het begin open met elkaar besproken. Daardoor begrijpen we elkaar.'

in 't diepe

Het vermogen en de wil van Ron en Joyce om zich te verplaatsen in elkaars situatie zijn belangrijke werkzame factoren voor goede samenwerking. Maar in de praktijk is dat niet altijd even makkelijk. 'Voor ouders is het nogal wat als je kind bij vreemden wordt geplaatst,' vertelt Ellen Schulze, programmaleider pleegzorg en gezinsvorm bij Levvel. 'Dat kan voor boosheid en verdriet zorgen. En ook als pleegouder kun je soms boos zijn, bijvoorbeeld over wat een kind thuis heeft meegemaakt. En dan moet je toch goed kunnen samenwerken met ouders. Dat ga je als pleegouder misschien wel liever uit de weg. Ook voor eigen kinderen betekent de komst van een pleegkind heel veel.'

Al die onderwerpen komen terug in de visie waarmee Levvel werkt, 'Opgroeien in twee families'. Dat overigens geen

nieuwe visie is, maar een aanscherping van hoe we al werkten. Ellen: 'We proberen als pleegzorgorganisatie altijd al ouders een plek en een rol te geven in het leven van het kind. Maar nu gaan we dat nog nadrukkelijker doen. Wat we uiteindelijk willen is dat ouders en pleegouders elkaars rol erkennen en met elkaar samenwerken. Zodat pleegkinderen opgroeien in een onverdeelde wereld. Dat is voor de ontwikkeling van het kind het beste.'

Concreet betekent dat onder andere aanpassing van de informatieavonden, de stap-training en het inwerkprogramma voor nieuwe pleegzorgwerkers. Daarnaast gaat Levvel alle pleegzorgwerkers trainen in systeemgericht werken: een manier van werken waarbij er aandacht is voor het hele (pleeg)gezin en de mensen eromheen.

*'Joyce zet
Carmen
iedere avond
onder de
douche'*

Ook is er een aparte training ontwikkeld over de processen die ouders, pleegouders, pleegkinderen en eigen kinderen doorlopen tijdens de komst en het verblijf van een pleegkind.

Blijven zoeken

Een belangrijke verandering is dat Levvel vaker opnieuw bekijkt wat op dat moment en op de langere termijn goed is voor een kind. Ellen: 'Het betekent bijvoorbeeld dat we telkens weer kijken welke rol de ouder kan spelen. We willen minimaal of afwezig oudercontact niet als een vaststaand gegeven zien. Als er nu bijvoorbeeld geen contact kan zijn, dan moet je dit goed kunnen uitleggen aan het kind. En daarna moeten we steeds blijven zoeken hoe we ouders en pleegouders wel kunnen laten samenwerken.'

Contact tussen het kind en de ouder loopt niet altijd vlekkeloos. Ellen: 'Toch is het bekend dat geen contact met de eigen ouders vaak traumatischer is dan slecht contact. Een kind dat zijn ouders niet ziet kan zich afgewezen voelen, het gaat zich zorgen maken om ouders, of ouders juist verheerlijken. Zelfs contact dat slecht verloopt kan een therapeutische waarde hebben. Een kind kan daardoor gaan begrijpen waarom een

ouder niet voor hem of haar kan zorgen. Natuurlijk is het niet de bedoeling dat een kind dagenlang van slag is. Maar dat een kind vooraf en na afloop wat stress heeft, dat is heel normaal. We moeten naar de lange termijn blijven kijken.'

'Ouders zitten bij het kind altijd in het hoofd en in het hart,' vervolgt Ellen. 'Kinderen zijn altijd loyaal aan hun ouders, ongeacht wat het kind thuis heeft meegemaakt. Voor de ontwikkeling van het kind wil je dat die twee werelden, die van de ouders en van de pleegouders, heel blijven en met elkaar verbonden worden, zodat het kind niet in de knel komt met loyaliteit.'

Start kennismaking

Ook komt in de begeleiding vanuit Levvel meer aandacht voor het contact tussen ouders en pleegouders bij de start. Ellen: 'Ook als het gaat om een geheime plaatsing is het belangrijk dat pleegouders en ouders elkaar leren kennen. Want hoe is het voor ouders dat je kind op een geheim adres woont? We merken dat we in het verleden een geheime plaatsing vaak zonder nieuwe beoordeling lieten voortduren. We moeten blijven kijken: binnen hoeveel tijd kan het weer anders?

Tegelijkertijd moeten we natuurlijk aandacht houden voor veiligheid.'

Doe je best

Wat vindt Carmen zelf van het contact tussen haar vader en pleegmoeder? 'Joyce is gewoon oma Joyce. Allebei de huizen voelen als thuis. Het verschil? Oma Joyce kookt superlekker Surinaams, bij mijn vader eten we wat vaker uit blik. Maar ze zijn allebei lief en allebei streng. En ze hebben samen een goede vriendschap. Of ik nog een tip heb voor kinderen die naar een pleeggezin gaan? Probeer gewoon jezelf te zijn. Je hoeft niet bang te zijn. En tegen pleegouders wil ik zeggen: doe je best. Niet gelijk boos worden. Geef het kind de ruimte om kennis te maken en alles te ontdekken. En veel kletsen met elkaar om elkaar beter te leren kennen. Maar vooral de ruimte geven.' ■

Meer lezen?

'Opgroeien in twee families', Yvonne Aartsen, Gé Haans, Marieke Klein Entink. Uitgeverij SWP-books, 2021.

'Zelfs contact dat slecht verloopt kan een therapeutische waarde hebben'

Ontdek wat een fijn thuis kan doen

Tekst: Valery Ormskerk Illustratie: Saskia Troccoli

Akrims pleeggezin is dichtbij school

Voor Akrim (13) vonden we een pleeggezin in de buurt van zijn vertrouwde school. Perfect! Want nu kan hij op zijn eigen school blijven én contact houden met zijn vrienden. Het pleeggezin heeft bovendien zelf kinderen van Akrims leeftijd. Het is de perfecte match voor hem.

Gezocht!

**Akrim, Jona en Eveliene vonden een fijn pleeggezin.
En voor deze kinderen zoeken we nog.**

Ben jij de volgende mooie match?!

**Welk pleegkind past het beste bij welk pleeggezin?
Een match maken kan lastig zijn. Maar als het lukt, mondt
het vaak uit in iets heel moois. Ben jij de volgende mooie
match?! Wil je meer weten over een van deze oproepjes?
Mail dan naar pleegzorg@levvel.nl of bel 020 5400 440.**

Ben je nog geen pleegouder, maar wel benieuwd wat je voor een kind kan betekenen? Vraag een informatiepakket aan of bezoek een informatiebijeenkomst.

Download de Levvel Pleegzorg app om op de hoogte te blijven van alle kindoproepjes.

Langdurige pleegzorg

Heb jij een plekje voor Jay?

Voor Jay (8), een levendige en goed verzorgde jongen met ADHD, zoeken we een weekendpleeggezin voor een keer per maand in Amsterdam. Jay is lief, zorgzaam en rustig, en geniet van gezelligheid en spelen. Of het nu buiten spelen of gamen is, Jay weet altijd plezier te maken. Alleen verlangt hij naar een gezinsgevoel. Past Jay bij jouw liefdevolle gezin (man en vrouw), bij voorkeur met iets oudere kinderen?

Mail naar pleegzorg@levvel.nl
of bel 020 5400 440.

Jona woont nu bij oma

De energieke Jona (4) woont al lange tijd bij zijn oma. Oma doet het geweldig, maar af en toe verdient ze wat rust. Daarom zijn we op zoek gegaan naar een pleeggezin voor één weekend per maand. En dat lukte! We vonden een pleeggezin dat normaal kinderen vanaf 6 jaar opvangt, maar omdat ze zo ervaren en enthousiast zijn, hebben we ze toch gevraagd. Na een geweldig matchinggesprek was de knoop snel doorgemaakt: Jona is welkom. Hij geniet, en oma komt tot rust.

Eén wens

Eveliëne (15) had één grote wens: een weekendpleeggezin met leeftijdsgenoten en een vrolijke viervoeter in haar eigen buurt. Na wat geduld en inspanning is het gelukt. Een pleegzorgwerker vond de perfecte match: een enthousiaste alleenstaande pleegmoeder met een tienerpleegdochter en een speelse hond. Zij wilden Eveliëne leuke dagen bezorgen: gezellig samen eten, op pad naar strand en bos en andere activiteiten. Als de dagen goed gaan, kan dit wel eens een mooie weekendplek voor Eveliëne worden.

Gematcht!

Weekendpleegzorg

Weekendplezier gezocht

Casper (12) en Emma (8) uit Wormerveer zoeken een weekendpleeggezin voor ongeveer eens per maand in de regio Zaanstreek-Waterland.

Casper is een slimme en sociale jongen die graag uitleg krijgt en met andere kinderen speelt. Emma is een sociaal meisje dat dol is op dansen, make-up en verkleeden. Ze zijn allebei leergierig en genieten zowel van binnen als van buiten spelen. Ze zitten beiden op kickboksen en klimmen en klauteren graag in een indoorspeeltuin. Emma is dol op tekenen, knutselen en lezen, terwijl Casper graag op de Playstation speelt. Maak jij hun weekend speciaal?

**Mail naar pleegzorg@levvel.nl
of bel 020 5400 440.**

Langdurige pleegzorg

Crisispleegouders voor baby's

Wij zijn dringend op zoek naar nieuwe crisispleegouders voor kinderen in de leeftijd van 0 tot 12 jaar. Vooral voor baby's! Kun jij rust, regelmaat en een warm thuis bieden aan deze kinderen? Ze hebben veel meegemaakt, daarom is het belangrijk dat je stevig in je schoenen staat. Heb je op korte termijn ruimte om één of meerdere kinderen in een crisissituatie op te vangen? Laat het ons direct weten!

ADHD

Waar of niet waar?

Tip

Kijk samen met je (pleeg)kind de Klokhuis-aflevering over ADHD

Impulsieve jongetjes met een concentratiespanne van een goudvis die geen minuut stil kunnen zitten. Is dat ook jouw beeld van ADHD? Dan is het de hoogste tijd om een aantal misverstanden uit de weg te helpen.

Tekst: Ilse van der Mierden

Als je ADHD hebt ben je 'alle dagen heel druk'

Niet waar! Sommige mensen met ADHD zijn juist dromerig en hebben vooral moeite om hun aandacht ergens bij te houden. Ze raken afgeleid door hun eigen gedachten of prikkels van buitenaf. Dat noemen we ook wel het beeld ADHD-I, waarbij de I staat voor Inattentief, ofwel: onoplettendheid. Ze raken bijvoorbeeld vaak hun sleutels of portemonnee kwijt. Ook plannen en organiseren van bijvoorbeeld schoolwerk is lastig. Maar zijn ze écht in iets geïnteresseerd? Dan kunnen ze zich soms juist heel goed concentreren. De buitenwereld bestaat dan even niet. Dat heet hyperfocussen.

Er is niets positiefs aan ADHD

Niet waar! Uit zelfrapportage blijkt dat mensen met ADHD aangeven dat ze snelle denkers zijn, een goed geheugen hebben en kunnen goed multitasken. Ze vinden zichzelf creatief, nieuwsgierig, spontaan energiek, enthousiast en gedreven. Ze zien overal kansen, zoeken uitdagingen, zijn ondernemend en durven risico te nemen. Ook voelen ze emoties van anderen vaak snel aan.

Over ADHD groei je niet heen

Niet waar! Ongeveer 30% van de kinderen met ADHD groeit over ADHD

heen en heeft er op latere leeftijd geen last meer van. 30% van de kinderen heeft nog wel kenmerken van ADHD, maar veel minder last. Overigens heeft de omgeving van een kind invloed op het tot uiting komen van het ADHD-gedrag: een stabiele omgeving met heldere verwachtingen en weinig stress, thuis en op school helpt.

ADHD is gewoon in de mode

Niet waar! Er komt steeds meer aandacht voor ADHD, ook bij meisjes en volwassenen. Daardoor herkennen meer mensen de kenmerken en gaan ze waarschijnlijk sneller hulp zoeken. Maar een kind krijgt echt niet zomaar de diagnose ADHD. Daar gaat grondig onderzoek aan vooraf. Een psycholoog neemt een interview af bij de (pleeg)ouders en de leerkracht, of, als kinderen oud genoeg zijn, bij een kind zelf. Levvel kijkt ook naar traumatische gebeurtenissen in het leven van een kind. Soms komt daar gedrag uit voort dat lijkt op ADHD en wordt er goed gekeken naar de juiste behandeling, zoals een combinatie van traumabehandeling bij het kind en oudertraining voor ouders om beter om te gaan met het gedrag van het kind.

Alleen medicijnen helpen bij ADHD

Niet waar! Medicijnen kunnen helpend

zijn, maar er zijn ook allerlei andere vormen van hulp. Vaak begint een behandeling bij Levvel met uitgebreide uitleg over ADHD, om het gedrag beter te begrijpen. Omdat het voor kinderen onder de twaalf jaar vaak lastig is om zelf gedrag te veranderen, zijn er speciale trainingen voor (pleeg)ouders van kinderen jonger dan twaalf jaar. Hier leer je onder andere dagelijkse situaties duidelijk en voorspelbaar te maken. Voor kinderen vanaf 12 jaar is er de Zelf Plannen-methode, waarbij jongeren beter leren plannen en organiseren en conflicten leren verminderen. Soms combineren we hulp met medicijnen. ■

Heeft jouw pleegkind ADHD? Of vermoed je dat het ADHD heeft? Levvel kan helpen. Neem contact op met je pleegzorgwerker.

Deze tekst kwam tot stand met medewerking van Marjolein Luman, universitaire hoofddocent klinische neuropsychologie, onderzoeker en neuropsycholoog bij Levvel en gespecialiseerd in ADHD.

Kijk op www.paint-studies.nl voor het onderzoek dat wordt gedaan naar ADHD en gedragsproblemen bij kinderen.

Cas (15) is columnist voor Thuismakers. Hij woont sinds vier jaar bij zijn pleegouders Geert en Bodil, is geslaagd voor het vmbo en gaat na de zomer naar de opleiding Media & Redactie op het Mediacollege in Amsterdam.

Fotografie: Nancy Siesling

'Het is belangrijk dat je je veilig voelt'

Praat erover

Hallo hallo, je bent weer op de pagina gekomen waar ik mijn stukjes schrijf! En dit keer gaat het over... *tromgeroffel*... opgroeien in twee families.

Opgroeien in twee verschillende families is soms even wennen. Maar op een gegeven moment raak je er wel aan gewend. Je weet welke regels waar gelden en kan je goed aanpassen. Verschillende regels en andere bedtijden kunnen natuurlijk vervelend zijn. Je zou erover kunnen praten met je ouders en pleegouders. Je kan aangeven dat je het lastig vindt om je steeds aan te passen aan de verschillende regels. Misschien kan er een oplossing komen. Of je bedenkt zelf een oplossing. Dit geldt natuurlijk ook voor de pleegouders.

Het is belangrijk dat je je overal veilig voelt, en dat als er dingen zijn waardoor je je onprettig of onveilig voelt, dat je er dan over durft te praten.

Er zijn natuurlijk ook positieve kanten aan opgroeien in twee families. Je viert misschien twee keer vakantie. Je krijgt op je verjaardag twee keer cadeautjes. Je hebt meer vrienden en misschien wel meer leuke huisdieren.

Ik heb zelf ook ervaring met opgroeien in twee verschillende huizen. Toen mijn ouders gingen scheiden wisselde ik ook met slapen bij mijn moeder en mijn vader. Elke keer als ik wakker werd, was het weer een verrassing waar ik was. Toen ik naar mijn eerste pleeggezin ging had ik ook bezoektjes met mijn ouder(s) met begeleiding. Nu woon ik bij Geert en Bodil en logeer ik om de week een weekend bij mijn vader. Kortom, ik heb in veel huizen gewoond en op veel scholen gezeten. Ik ben gewend aan de wisselingen van huizen en vind het ook wel fijn. Je hebt steeds nieuwe mensen om je heen, waardoor je niet het gevoel hebt dat je altijd bij één persoon bent.

Wat is jouw mening hierover? Vind je het juist leuk om verschillende woonplekken te hebben of juist niet?

Dat was het dan alweer. Je hebt bijna het einde van dit stukje bereikt. Op moment van schrijven heb ik bijna examens, dus ik ga ervandoor om te leren.

Doei!

bereikt

Tekst: Ilse van der Mierden

Fotografie: Jan Willem Kaldenbach

Schrijver, advocaat en ondernemer Samuel Vermeulen (37) groeide op bij de Bhagwan in India. Als zijn vader verslaafd raakt en zijn moeder opgenomen wordt in een psychiatrische inrichting, verhuist hij naar een pleeggezin. In Prins van Liefde beschrijft hij zijn jeugd.

**'Ik probeer
*the best of
both worlds*
te vinden'**

In Samuels vroegste herinnering zit hij als vierjarige bij zijn vader op zijn schouders. Het is 19 januari 1990 en Samuel ziet een dode man liggen. Het is de Indiase goeroe Osho, ook wel bekend als Bhagwan.

Ze zijn op dat moment in Poona, bij de bhagwanbeweging in India. Kleine Samuel woont daar iedere winter met zijn ouders. De rest van het jaar is hij met zijn moeder in Nederland. Als zij vlak voor Samuels vijfde verjaardag wordt opgenomen in een psychiatrische inrichting en zijn vader verslaafd raakt, volgen chaotische jaren. Samuel wordt steeds vaker aan zijn lot overgelaten. Als zijn vader op een dag in Zweden wordt gearresteerd voor drugsmokkel, met Samuel op de achterbank, komt Samuel in een pleeggezin terecht.

Hij gaat wonen bij zijn oom en tante en hun twee zoons in Enschede waar een strak regime van rust, reinheid en regelmaat geldt. Samuel slaagt voor het vwo, sluit zich aan bij een dispuut, studeert cum laude af in de rechtsgeleerdheid, en werkt vervolgens zeven jaar als advocaat bij het prestigieuze advocatenkantoor De Brauw op de Amsterdamse Zuidas.

Dan overlijdt zijn vader. Als hij de memoires van zijn vader vindt, besluit hij een boek te schrijven over zijn eigen jeugd. Dat is de autobiografische roman *Prins van Liefde*.

Op welk punt in je leven besloot je een boek te schrijven?

'Toen ik ter voorbereiding op de begrafenispeech door mijn vaders memoires ging - 2000 pagina's aan dagboeken en hersenspinsels - kwam ik erachter dat ik griezelig veel op hem leek. Ik dacht: ik wil niet eindigen zoals hij. Ik moet in therapie. Tijdens die therapie besloot ik een boek te gaan schrijven.'

Je was succesvol advocaat, geen man met een zware verslaving. In welke zin leek je op hem?

'Mijn vader was tot zijn veertigste ook succesvol: ogenschijnlijk autonoom, financieel onafhankelijk, arts, getrouwd. Maar onder de oppervlakte schreeuwde een gapend gat. Mijn vader zocht steeds naar vrouwen die afhankelijk van hem werden, en raakte verslaafd aan heroïne. De oorzaak van die destructiviteit is de verlatingswond. Die ik natuurlijk ook sterk heb.

'Ik dacht: ik wil niet eindigen zoals mijn vader'

Ik had niet dat destructieve, maar ik zag wel in dat mijn leven gedomineerd werd door een gapend gat in mijn hart. Dat vulde ik krampachtig op met vrouwen die me liefde gaven.

Ik wilde voorkomen dat ik de 45 aan zou tikken en dan alsnog zou omvallen. In therapie begon ik het ongebruikelijke van mijn eigen jeugd in te zien. Ik wist natuurlijk wel dat andere mensen een wat minder volatiel (turbulent, red.) leven hadden gehad. Maar ik heb dat toch een beetje willen wegdrücken. Zo van, daar ben ik overheen en ik ben heel normaal. Door de losse flarden uit mijn jeugd met elkaar te verbinden, zag ik dat mijn jonge leven een aaneenschakeling van destructie en chaos was.'

Veranderde het schrijven van het boek je leven?

'Niet het schrijven zelf, wel de tijd daarna. Ik ben teruggegaan naar Poona om meer herinneringen op te halen. Er bleek nog steeds een gigantische ashram te zijn. Ik was daar toen helemaal wars van. Ik dacht: ik ga me één week onderdompelen in wat die

idioten daar allemaal doen. Dus heb ik me in een rode jurk gehesen en ben naar de eerste cursus gegaan. Daar moest ik voor het eerst huilen. Het effect was groots, terwijl we niet meer deden dan een beetje dansen, zingen en springen. Ik was drie jaar in therapie geweest en ik heb geen enkele keer gehuild en ik nu was ik hier bij deze gasten in Poona en wham! Ik voelde dat er met dat huilen iets oploste.

'Ondertussen kwam mijn boek uit en kreeg ik veel media-aandacht. In één week hoorden 800.000 mensen mijn verhaal. Op een vrijdagavond zat ik thuis alleen op de bank en ik voelde me nog steeds net zo eenzaam als voor die week. Ik realiseerde me: dit succes lost helemaal niks op.

Daarvoor had ik toch een soort overtuiging: als ik nou maar succesvol genoeg ben, of als genoeg mensen me hebben gezien, dan gaat die wond vanzelf wel dicht. Maar ik heb ervaren dat het puur afdekking is en dat er voor heling wat anders nodig is. Sindsdien haal ik veel uit zelfontwikkelingswerk en spirituele retraites.'

Je bent opgegroeid in de spirituele wereld van Bhagwan in India, maar ook in het 'nuchtere' Enschede. Wat heeft het opgroeien in zulke contrastrijke werelden je gebracht?

'Het maakte me weerbaar. Er is bijna niets waarvan ik van mijn à propos raak. Ik denk dat je wel kunt stellen dat pleegkinderen weerbaar en flexibel zijn, los van de verlatingsangst en andere problemen. En ruimdenkend, omdat je het leven vanuit meerdere perspectieven hebt ervaren.

'Ook zou ik mijn ouders, die er echt een puinhoop van hebben gemaakt, volledig kunnen afserveren en mijn pleegouders' opvoeding of levensstijl kunnen omarmen. Maar ik omarm ook de mooie kanten van de manier

Samuel en Briana met dochter Lily.

waarop mijn biologische ouders in het leven stonden. Zo probeer ik *the best of both worlds* te vinden van enerzijds een vrijzinnige eigenwijze en anderzijds een georganiseerde gestructureerde manier van leven.

'Ergens voelt het alsof ik hun zoektocht voortzet'

Dat betekent dat ik geen genoeg neem met huisje, boompje, beestje, maar dieper zoek naar de betekenis van het leven. Dat heb ik van mijn biologische ouders meegekregen en daar ben ik ze dankbaar voor. Ergens

voelt het ook alsof ik hun zoektocht voortzet. Zeker mijn vader was een oprechte zoeker. Hij heeft zijn best gedaan om zichzelf en het leven te begrijpen, maar hij heeft dat proces niet kunnen voltrekken. Van mijn pleegmoeder heb ik geleerd om over gevoelens te praten. Mijn pleegouders hebben me discipline geleerd.

'Mijn pleegouders hebben twaalf lange jaren voor mij gezorgd, ondanks alle ellende die dat met zich meebracht. Mijn moeder begon bijvoorbeeld allerlei rechtszaken om mij terug te krijgen. Ze vond mijn pleegouders veel te streng en vroeg mij telkens of ik niet bij haar wilde komen wonen. Ik moest haar dan keer op keer afwijzen. Dat is een harde boodschap. Dat loyaliteitsconflict was het meest belastend voor mij als kind. Maar mijn pleegouders hebben nooit

een slecht woord over mijn biologische ouders gesproken.

'Ik was in mijn puberteit niet altijd de makkelijkste. Ik zocht continu de grens op. Ik kwam uit een wereld zonder regels. Dat is deels verwaarlozing, maar ook een bepaalde filosofische overtuiging: een kind zo min mogelijk beperken en conditioneren. Maar dat leidde er wel toe dat ik als vijfjarige in mijn eentje tot drie uur 's nachts tv keek. En bij mijn pleegouders moest ik om zeven uur naar bed. Zij zetten die aanpak heel bewust en met veel toewijding in. Nu ik zelf een dochter heb, zie ik in wat die toewijding betekent. Die aanpak had overigens ook consequenties voor mijn pleegbroers. Zij hadden die grenzen veel minder nodig, maar werden wel hetzelfde behandeld.'

In je boek komt terug dat je soms het gevoel had dat je er niet bij hoorde. Hoe kijk je daar nu op terug?

'Biologische kinderen lijken natuurlijk veel meer op hun ouders, in hun manier van denken en hun manier van in het leven staan. Je bent als pleegkind anders. Daar kan niemand wat aan veranderen. Dat is lastig, maar ook heel mooi.'

Wat is er mooi aan?

'Ik ben nu een samenraapsel van vier verschillende ouders. Ik heb ook het idee dat ik een veel ruimere blik op opvoeden heb dan de meeste anderen om me heen, juist omdat ik twee extreme varianten heb meegemaakt. Een volledig vrije en losgeslagen opvoeding en een hele consequente opvoeding. Dat stelt me in staat om me alles af te vragen, om alles vanuit verschillende kanten te bekijken. Ik kies dat waarvan ik echt overtuigd ben dat het beste is.'

Heb je nog contact met je pleegouders en -broers?

'Ja, best veel. Door het boek is er ook veel geheeld. Want toen het uitkwam was dat best pijnlijk voor mijn pleegouders. Ze lazen veel ervaringen voor het eerst, zonder nuance. We zijn daarna met z'n drieën in therapie gegaan. Daar hebben we begrip gevonden voor elkaars ervaringen. Sindsdien is die relatie nog nooit zo goed geweest. De geboorte van een kleinkind helpt daarin ook enorm.'

In die geboorte zit ook een parallel met het leven van je vader.

'Klopt. Ik kon het zelf haast niet geloven! Mijn ouders hebben elkaar leren kennen in een Bhagwan-commune in Beuningen, ze kenden elkaar drie maanden toen ik verwekt werd. Ik heb mijn Amerikaanse vriendin leren kennen in een Bhagwan-commune in Costa Rica. Mijn dochter is drie maanden later verwekt in een commune in Griekenland. Dus er zijn

veel parallellen die moeilijk te negeren zijn. Bijna alsof het leven me iets van mijn eigen ouders wil laten herkansen. Al beangstigden die parallellen me eerst. Ik vreesde: nu word ik mijn vader. Hij was 40, ik ben 37, ik heb iemand zwanger gemaakt die ik 3 maanden ken, ik weet niet wat ik voor haar voel, nu krijgen we zo een kind... dit wordt net zo'n puinhoop als mijn vader van zijn leven heeft gemaakt. Ik wil dit niet, want ik ben bang dat mijn kind exact hetzelfde zal overkomen als mij is overkomen. Dus dan trek ik nu maar aan de noodrem.'

'De publicatie van mijn boek was best pijnlijk voor mijn pleegouders'

Wat was die noodrem?

'De relatie verbreken. Vertrekken. En dat heb ik ook gedaan. Maar na tweeënhalve maand kwam er een besef dat het natuurlijk helemaal niet op dezelfde manier hoeft te eindigen als bij mijn eigen ouders. Dat mijn vriendin niet mijn moeder is, en dat ik niet mijn vader ben, ondanks de parallellen. Nu zijn we in liefde samen.'

Je bent nu ondernemer en veel bezig met spiritualiteit. Dat lijkt een groot contrast met de harde wereld op de Zuidas ten tijde van je werk bij de Brauw.

'Klopt, en ik mis het ook af en toe. Het knetterharde werken, de deadlines, dag en nacht klaarstaan voor je klanten. Ik ging iedere dag met een glimlach naar kantoor. Het was heel fijn om met louter hoog-intelligente mensen samen te werken, om mee te maken dat je elkaar zo snel begrijpt. Alsof je op een planeet komt waar

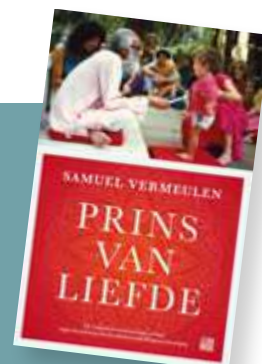
iedereen jouw taal spreekt. Ik kon er echt mezelf zijn. Niemand hoeft zich daar een imago aan te meten, want je wordt gewoon afgerekend op je resultaat. En de kwaliteit was altijd hoog.

'Ik ben de laatste jaren voor het eerst in mijn leven met incompetentie in aanraking gekomen. Het is echt tenenkrommend hoe slordig mensen zijn. En dan gaat het niet om schrijffouten, maar vooral om geen verantwoordelijkheid nemen. Dat vind ik heel lastig. Ik pak het dan zelf op en zorg dat het goedkomt. Uiteindelijk is dat dan weer mijn eigen spiegel. Voor mij is falen onmogelijk, dus stel ik ook anderen niet in staat om te falen. Ik moet leren om voorbij dat stuk te komen. Dat er misschien wel helemaal niets misgaat als er een deadline niet gehaald wordt.'

Koppel je dat nog aan je jeugd?

'Succes is heel erg mijn manier geweest om mijn pijn te bedekken, dus het zit nog steeds in me dat ik in alles wat ik doe succesvol wil zijn. Anders telt het niet, anders ben ik niet goed. En dat laatste is natuurlijk belangrijk om los te leren laten. Dat ik ook een waardig mens ben als iets mislukt. Daarin heb ik nog een hoop te leren.' ■

Prins van Liefde, Samuel Vermeulen, uitgeverij Lebowski, 2019.

We verloten twee exemplaren van Prins van Liefde!

Wil jij een exemplaar winnen? Stuur een mailtje naar thuismakers@levvel.nl.

Madelon & Mel

Door Mels mening is niet heen te branden en Madelon, die vergeet nooit iets. Mel (12) is al negen jaar de pleegdochter van Madelon Bos (48) en pleegzus van Madelons zoon Cas (14). 'Ik wil gewoon alles proberen en meemaken.'

Dit kan ik van je leren:

Madelon: 'Mel – zo noemt iedereen haar – stapt overal op af. Zonder aarzelen doet ze auditie voor een toneelstuk en voor een groep kinderen durft ze zo een dansje te doen. Ze maakt gemakkelijk vrienden. En ze is nergens bang voor. Als coördinator in het welzijnswerk heb ik ook met groepen te maken, maar privé kan ik wel eens opzien tegen verjaardagen waar ik niemand ken.'

Mel: 'Ik wil gewoon alles proberen en meemaken. Van Madelon vind ik het knap dat ze alleenstaande moeder is, een huis in Amsterdam en een strandhuis heeft en drie katten. Ze werkt hard en doet alles alleen.'

Dit vind ik niet altijd even leuk aan jou:

Mel: 'Wil ik net mijn bord afruimen, zegt Madelon: 'Zet je bord even in de keuken'. Terwijl ze dat al had gevraagd. Als ze dingen vaak herhaalt – doe je schoenen aan, poets je tanden –, heb ik geen zin meer om het te doen.'

Madelon: 'Van jongs af aan weet Mel precies wat ze wil. Ze weigerde als kleuter de fleurige leggings aan te trekken die ik kocht en ze heeft haar prachtige krullen helaas bijna altijd strak in een staart. Door haar mening valt niet heen te branden!'

Dit heb ik je altijd nog willen vragen:

Mel: 'Of je ooit hebt gedacht: ik wil haar niet meer. Als Madelon en ik ruzie hebben, denk ik dat soms. Twee van mijn zeven broers zaten namelijk in een pleeggezin en moesten daar weer weg.'

Madelon: 'Misschien denk je dat ook omdat Cas mijn biologische zoon is. Maar binnenkort krijg ik zelfs de voorgedij over je, dus we blijven eerder nog meer bij elkaar! Ik vraag me wel eens af of jij ergens anders wil wonen. Gelukkig weet ik dat je dat niet wilt.'

Mel: 'Heb je ooit gedacht: ik wil haar niet meer?'

Dit maakt me trots op je:

Madelon: 'Als een driftig vechtertje – zo kwam je negen jaar geleden bij me. En nu begin je na de zomer met de havo! Dat heb je helemaal zelf voor elkaar gekregen, door je ambitie en doorzettingsvermogen. Ik ben echt trots op wat je hebt bereikt.'

Mel: 'Dat Madelon overal aan denkt. We hebben een strandhuisje waar we altijd naartoe gaan en als we van het strand teruglopen, vergeet ze nooit iets. Ze heeft ook altijd alles bij zich, drinken, eten, badpakken. Dat vind ik knap.' ■

Dat verdient een lintje!

Joke Haspels (61) werd op 26 april door koning Willem Alexander benoemd tot lid in de Orde van Oranje Nassau. Zij kreeg het lintje voor 18 jaar lang onbaatzuchtige werk als crisispleegouder en de hulp die ze mensen met lage inkomens biedt via haar organisatie Pass it on. Inmiddels is ook dochter Tanya (35) pleegouder.

Tekst: Annemieke Diekman

Fotografie: Maaike Koning

Buurman Klaas nam het initiatief om jou voor te dragen voor een lintje.

Hoe is dat voor jou?

Joke: 'Een lintje is echt het allerlaatste waar ik aan had gedacht. Mijn man en kinderen hebben het heel goed voor me verborgen gehouden. Ik was op het gemeentehuis voor een vergadering toen de burgemeester mij kwam halen en naar de zaal bracht met familie en bekenden. Er zijn zoveel mensen die mooie dingen doen,

waarom ik, dacht ik nog. Voor mij is het heel normaal om me in te zetten voor anderen. Ik vang al sinds 2005 kinderen op.'

Hoe is pleegzorg destijds op jullie pad gekomen?

Joke: 'Via een vriendje van mijn jongste zoon die destijds zes jaar was. Onze eigen vier kinderen woonden allemaal nog thuis. Dat jongetje ging opeens iedere dag met de taxi van en

naar school, hij bleek uit huis geplaatst en in een opvanghuis in Amsterdam te zitten. Mijn zoon wilde per se dat zijn vriend op zijn verjaardagspartijtje zou komen. Ik had net de musical Annie gezien, en dacht: misschien is het daar net zo'n ongeorganiseerde bende als in de film en wordt het moeilijk om hem op het feestje te krijgen. Maar toen ik belde verleende de instelling alle medewerking. Het feestje werden weekends, weekends werden vakanties en uiteindelijk heeft hij tot zijn zestiende bij ons gewoond.'

'In mijn hart is wel plek voor drie of vier kinderen'

Daar bleef het niet bij?

Joke: 'Klopt, vanaf die tijd hebben we, naast onze pleegzoon, door de jaren heen vrijwel continu baby's opgevangen. Eentje tegelijk. In mijn hart is wel plek voor drie of vier, maar daarvoor ontbreekt ons de ruimte. In 2007 hebben we met zijn drieën, met mijn man Henk en dochter Tanya, een STAP-training gevolgd om wat meer kennis op te doen. Tanya was toen 19, denk ik. Het was leuk om dat met haar te doen. Inmiddels is Tanya ook pleegmoeder. Ze zorgt sinds 2021 permanent voor Johanna. Bij ons woont alweer een paar jaar ook Jerry van 8, in principe ook totdat hij volwassen wordt.'

Samya van zeven maanden ligt nu te kraaien in de box. Een hele zorg, zo'n baby?

Joke: 'Dat valt wel mee. Het mooie van het opvangen van heel jonge kinderen is dat ze nog onbevangen zijn. Ze zijn zich nog niet bewust van de ellendige situatie waaruit ze komen. Het is gemakkelijk om ze liefde en een goede basis te geven. Wij oordelen overigens nooit. In onze ogen is de moeder niet slecht, soms lukt het gewoon niet.'

Is het niet moeilijk om juist die kleintjes na korte tijd weer te laten gaan?

Joke: 'Je schuift ze met een hoop liefde door. Vorig jaar was er een kindje ter adoptie afgestaan. Voordat zo'n kindje definitief bij de adoptieouders mag wonen, moet het eerst een paar maanden naar een pleeggezin. Wij hebben het opgevangen en daarna is het bij twee papa's gaan wonen in Amsterdam. Daar hebben we nog steeds heel goed contact mee.' Henk: 'Maar vaak horen we er ook nooit meer iets over, dat is soms wel lastig'.

Hoe lang blijft Samya bij jullie?

Tanya: 'Toevallig heb ik vanmorgen gehoord dat Samya permanent bij mij mag komen wonen. Ik ben er nog een beetje stil van. Heel bijzonder dat ze in onze familie blijft. We doen de pleegzorg al jaren met zijn drieën, dat blijft zo. Ik had al vroeg interesse en ben er vanzelf ingerold via mijn moeder. Zelf sta ik er alleen voor, dus ik krijg het straks druk met twee kleintjes. Dan is het natuurlijk heel fijn dat mijn

moeder kan bijspringen als ik aan het werk ben op de kinderopvang.'

Onderhouden jullie veel contact met de ouders?

Henk: 'Goed contact met de ouders is erg belangrijk, maar niet altijd gemakkelijk. Soms zit de moeder in een gesloten inrichting of wil ze met alle geweld het kind terug. Dan komt de veiligheid van het kind in gevaar. De contactmomenten zijn sowieso nooit hier thuis. Ons adres is vrijwel altijd afgeschermd. Meestal loopt het contact met de ouders via mij. De dagelijkse zorg komt op Joke en Tanya neer, want ik werk meer dan fulltime op de bloemenvailing.'

Jullie lassen nu een rustpauze in?

Joke: 'Henk en ik zijn respectievelijk 64 en 61 en hebben besloten even geen nieuw kindje uit de crisispleegzorg op te nemen als Samya straks naar Tanya vertrekt. We willen iets meer tijd voor onszelf. Daarnaast is mijn organisatie Pass it on er nog. Met een vriendin zamelen we kleding en speelgoed in dat we doorgeven aan gezinnen die in armoede leven. Jerry blijft natuurlijk wel bij ons wonen. ■

'In onze ogen is de moeder niet slecht, soms lukt het gewoon niet'

Pass it on!

Pass it on Amstelland en omstreken is de stichting van Joke en verzamelt kleding en speelgoed voor mensen die rond moeten komen van een zeer laag inkomen. Wil je spullen doneren? Of ben jij een gezin dat in aanmerking kan komen voor hulp? Mail passitonamstelland@gmail.com.

De namen van de kinderen zijn vanwege privacy veranderd.

Ondanks alles zou ze het zo weer doen. En dat 'ondanks alles' is niet niks. Toen hun pleegkind Yara (3,5) bij Beatrix Hähnle, haar man Rob van der Helm en dochter Aniek (10) kwam wonen, brak direct een intense tijd aan. 'Op zulke heftige situaties waren we niet voorbereid.'

Tekst: Merel van Dorp

MOEILIK

'Ze at en dronk niet meer, sliep niet en huilde veel. Echt drama. Yara was als eenjarige zo goed gehecht aan haar crisispleegmoeder dat de overgang naar ons heel heftig was. En niet slapen was voor ons ook *killing*...

Bovendien kreeg ze twee weken later ineens een aanval, de dokter dacht een koortsstuij. Dat jaar kreeg ze er nog acht. Schuim op de mond, ogen weggedraaid, haar hoofd stijf naar achteren, een schuddend lijfje. De keer erop had ze blauwe lippen en was ze een uur niet 'bij'. Bij de volgende

aanval stokte haar ademhaling. Wanneer het zou gebeuren, wisten we niet. In één week had ze zelfs twee aanvallen.

'Stoppen was geen optie voor ons'

Natuurlijk hadden we als aankomende pleegouders trainingen gevolgd, maar op zulke heftige situaties waren we niet voorbereid. De spanning heeft ons echt wat gedaan. Ook voor onze dochter Aniek van toen bijna acht jaar waren het nare ervaringen.

Ondertussen werkten mijn man en ik door – thuis vanwege corona. Mijn werkgever reageerde gelukkig meelevend als ik weer eens in het ziekenhuis zat. Ik heb wel eens gezegd: het wordt me te veel. Maar stoppen was geen optie voor ons.

De diagnose bleek epilepsie. Intussen vermoeden we ook een taalontwikkelingsstoornis (TOS), dus gaan we weer van audiologisch centrum naar logopedist, van kinderarts naar neuroloog. Yara zit sinds kort op een fijn medisch kinderdagverblijf, maar de reis heen en terug duurt anderhalf tot twee uur per dag.'

MOOI

'Op mijn 37e kreeg ik Aniek. Omdat we nog plek in mijn huis en hart hadden, kwam pleegzorg in beeld. Mijn man Rob vond het een mooie gedachte: een kind een andere kans geven. Aniek houdt van rollenspelen en Yara gaat daar helemaal in mee: dan is ze baby, dan een hond. Ze spelen op de trampoline, doen tikkertje, Aniek neemt haar mee spelen in de buurt. Yara troost Aniek en andersom.

Mensen benaderen ze als zussen, want ze hebben allebei blond haar. Al zijn ze heel verschillend. Yara durft spontaan te dansen als ze muziek hoort op straat, Aniek zou dat niet zo snel doen. Aniek is sportief en snel, Yara houdt van dansen en zingen.

Voor ons allebei voelt Yara 100% als ons kind. Waarbij ik meteen denk: mag ik dat zo voelen? Haar biologische moeder zal ze ontmoeten als pleegzorg, de jeugdbescherming en wij de tijd rijp achten. Daar werken we rustig naartoe. Haar oma ziet ze elke maand – voor Yara is het normaal om drie oma's te hebben.

Tijdens de vakantie onlangs speelden ze 's avonds bij de vloedlijn dat hun voeten niet nat mochten worden. Als ze zo samen zijn, krijg ik een warm gevoel in mijn hart. Gelukkig zijn de eerste jaren voorbij. Ik heb er ongetwijfeld meer grijze haren door gekregen. Maar we zijn blij dat we het hebben gedaan. Omdat ik haar zo liefheb.' ■

'Als ze zo samen zijn krijg ik een warm gevoel in mijn hart'

Lieve

Lieve (50) is getrouwd met Thore (51). Samen zijn ze pleegouder van Cleo (13), Jerry (bijna 10) en Lara (7). Ze hebben ook 2 katten, 2 konijnen, 2 vissen en een mierenboerderij.

'Ik ging op mijn tenen lopen'

Wankel evenwicht

'Hoe is dat nou eigenlijk voor jou? Leven in twee werelden? Dan weer bij papa, dan weer bij ons?'

'Stom...'

'Stom? Wat is er dan zo stom aan?'

'Bij papa ben ik alleen en krijg ik alle aandacht, en hier is het weer bla-die-bla-die-bla, je weet wel: die andere twee doen freaking druk en dan heb ik minder aandacht.'

'Ja, dat is heel stom. Maar dat is alles?'

'Ja. Mag ik nu nog een cappuccino?'

Blijkbaar is het voor Cleo niet heel ingewikkeld: leven in twee werelden. Knap hoe ze hiermee mee omgaat. Het is ook makkelijker geworden, want haar vader en wij zijn inmiddels goed met elkaar. We accepteren en respecteren elkaars plek in Cleo's leven.

Maar dat is zeker wel anders geweest, en daar heb ik ook echt wel van wakker gelegen. Cleo's familie kon de pleegzorgplaatsing moeilijk accepteren en dat leidde tot veel verwijten en kritiek op hoe wij de dingen deden.

Haar kleding was niet goed, haar haar zat niet goed, we ondernamen te veel of te weinig met haar en kozen de verkeerde basisschool. Waardoor ik nog meer op mijn tenen ging lopen dan ik al deed en Cleo deze spanning haarfijn aanvoelde.

Na een bezoekenregeling was ze uit haar doen, omdat wij steeds werden afgewezen. Toen was het heel ingewikkeld, die twee werelden. Voor alle partijen, maar natuurlijk vooral voor Cleo. Heel veel gesprekken met jeugdbescherming, Levvel en haar speltherapeute, maar vooral de verstrijkende tijd hebben de scherpe randjes ervan afgehaald. En ervoor gezorgd dat Cleo nu vooral moppert over haar drukke pleegbroertje en -zusje in plaats van over oplopende spanningen. Toch blijven we alert op een goed onderling contact, want opgroeien in twee families blijft een wankel evenwicht waar we als pleegouders oog voor blijven houden. ■

Leuke dingen om te doen

Foto gemaakt door Jennifer Drabbe. Ontmoeting tussen Suze Krieg en leerlingen Eldana, Enes en Jai van OBS Corantijn in Amsterdam-West, 2023.

De kracht van ontmoeten

Wat kunnen we leren van onze oudere stadgenoten die de Tweede Wereldoorlog hebben meegemaakt? Hoe hebben deze oudere generaties hun weg gevonden na de oorlog? Ontdek het in de fototentoonstelling 'De Kracht van Ontmoeten' in het Amsterdam Museum. Deze tentoonstelling toont foto's, audiofragmenten en teksten van ontmoetingen tussen kinderen en Joodse ouders die de Tweede Wereldoorlog hebben meegemaakt.

amsterdammuseum.nl

Het niet-leuke geheim

Hoe deel je niet-leuke geheimen? Dat lees je in het kinderboek 'Sam en het niet-leuke geheim', geschreven door zeden-rechercheurs Pieter Melsen en Wouter Vaessen. Het boek

helpt (pleeg)ouders en kinderen om moeilijke gesprekken te voeren over pijnlijke ervaringen, zoals seksueel misbruik, pesten en huiselijk geweld.

kinderboeksam.nl

Zomerse schilderworkshops

Ontdek de kunstenaar in jou! Ook deze zomer geeft Level samen met het Van Gogh Museum weer inspirerende schilderworkshops aan jongeren van Level. We geven ongeveer tien workshops op de dinsdagen en donderdagen, zowel in het museum als op locaties van Level.

Wil je een plekje reserveren voor jouw pleegkind? Neem contact op met je pleegzorgwerker.

Theetuin en bamboelabyrint

Op Bamboelabyrint Nirwana in De Kwakel geniet je niet alleen van een betoverend bamboepark en een prachtige theetuin, maar ook van heerlijke lekkernijen. Er zijn plaatjes- en kennisspeurtochten voor kinderen, de 'Bamboespeurtocht', de 'Spreukenpuzzeltocht' en nog veel meer activiteiten. Terwijl jij relaxt in het groen, vermaken de kinderen zich op de speelheuvel, in de wilgentunnel, het huttencomplex en het scheepswrak.

bamboelabyrint.nl

Dansen tot je erbij neervalt

Alleen de kinderen, of met het hele gezin, dansen is voor jong en oud. Je kan je eigen playlist maken, of er een kiezen op Spotify of YouTube. Ook leuk: leer samen de laatste dansmoves op TikTok. Liever een game? Just Dance is een populair spel dat je samen kan spelen en dat geschikt is voor verschillende apparaten.

Stralen is de norm

Zoek jij een vakantieplek waar je jezelf kan zijn en gelijkgestemden kan ontmoeten? Wil je dat jouw kind meer zelfvertrouwen krijgt en ontdekt dat verschillend zijn prachtig is? Pak je tent en kom tussen 7 t/m 21 augustus naar pop-up camping de Paradijsvogel: dé plek waar stralen de norm is.

Camping de Paradijsvogel is een regenboog-camping voor LHBTIQ+-kinderen, jongeren en hun ouders. Ook jongvolwassenen die zelfstandig kamperen zijn welkom!

moederenzo.nl/camping-de-paradijsvogel

Alvast een kijkje nemen? Hart van Nederland bezocht de camping vorig jaar.

Scan de QR-code

Zoomeravonden

De ARTIS Zoomeravonden zijn terug! Tijdens de gouden avonduren kun je dieren bekijken, je picknickkleed uitrollen en met de blote voeten in het gras dansen op live muziek. Van 8 juli tot en met 2 september is ARTIS iedere avond tot zonsondergang open.

artis.nl

Poppenkast op de Dam

De oudste poppenkast van Amsterdam is terug! Beleef een eeuwenoude traditie met Jan Klaassen en Katrijn in Poppenkast op de Dam. Tot oktober zijn er elke zondagmiddag vier voorstellingen vol actie en interactie op de Dam. In juli, augustus en september staat de poppenkast ook iedere zaterdag op het Rembrandtplein en op andere plekken in Amsterdam.

poppenkastopeddam.nl

voor het hele gezin

'Probeer gewoon jezelf te zijn'

Carmen (12)